



V Osadnom 22. apríla 2021

Celoročná ochrana vlka je skutočnosťou

Dnes, na Deň Zeme 2021, sa uzavrela veľká kapitola boja Lesoochranárskeho zoskupenia VLK za celoročnú ochranu vlka na Slovensku.

Začínali sme v sedemdesiatych rokoch za veľkej pomoci vtedajšieho pracovníka štátnej ochrany prírody Dr. Jozefa Voskára, pokračovali sme v osemdesiatych a deväťdesiatych rokoch. Naša „vlčia“ kampaň bola zameraná predovšetkým na osvetu a zmenu obrazu vnímania vlka ako škodcu, ktorý ohrozuje zdravie a majetok ľudí. Po roku 2000 sa začal názor verejnosti zásadným spôsobom meniť a z tvora, ktorý bol kedysi vnímaný ako nebezpečné zviera, sa stal živočích, ktorý pomáha ľuďom. Pomáha predovšetkým znižovaním škôd na poľnohospodárskych kultúrach predajným tlakom na raticovú zver, pomáha likvidovať diviačiu zver nakazenú klasickým alebo africkým morom ošípaných a v neposlednom rade robí sanitára lesa prednostným lovom chorej a oslabenej zveri.

Po roku 2000 sa naša snaha zamerala na zmenu slovenskej legislatívy a po roku 2010 sme oslovili Európsku komisiu so žiadosťou o pomoc zmeniť zákony tak, aby zaručovali, že vlk nebude na Slovensku ohrozeným živočíchom. Po začatí konania voči Slovensku pre porušenie európskej legislatívy sa nám podarilo presadiť zásadné zmeny v manažmente vlka. Vznikli rozsiahle územia s celoročnou ochranou vlka pri poľskej, českej a maďarskej hranici, doba lovu a aj počet zastrelených vlkov dostali svoje limity a lov vlka bol vylúčený v tých územiach NATURA 2000, kde je vlk predmetom ochrany.

Celoročná ochrana vlka je posledným krokom k záchrane tejto šelmy na území Slovenska.

Ďakujeme viac ako 60 000 podporovateľom, ktorí vydržali a podporu tejto kampani prejavovali tri desiatky rokov, ďakujeme Dr. Jozefovi Voskárovi, ktorý stál na začiatku tohto boja a ďakujeme ministrovi životného prostredia Jánovi Budajovi, ktorý tento náš boj úspešne završil.

Viac informácií na [Vlci – Všetko o vlkoch a ich ochrane na Slovensku \(wolf.sk\)](http://Vlci – Všetko o vlkoch a ich ochrane na Slovensku (wolf.sk))

Juraj Lukáč

Lesoochranárske zoskupenie VLK

juro@osadne.sk, +421 903 77 29 56

Trochu histórie

Vlci v priestore strednej Európy a teda aj na území dnešného Slovenska žijú státisíce rokov. Ich sociálny život, značne podobný sociálnemu životu nás ľudí, ich predurčil, ako prvé divoké zvieratá, na spolužitie s ľudskou spoločnosťou.

*Podľa genetických analýz sa tak stalo niekedy pred stotisíc rokmi. Vlk sa pomaly presúval do blízkosti ľudských sídlisk a nenápadne sa začal premieňať v priateľa človeka – psa. Pred desiatkami tisíc rokov, už žili na našom území v divokej prírode vlci a s človekom psy, ako príslušníci jedného rodu – *Canis lupus*.*

Vlk bol našimi predkami uctievaný ako apotropaické zviera, chrániace pred démonmi a požierajúci zlé víly a čertov. Neboli mu preto dokonca ani zazlievané škody, ktoré páchal na ovčích stádach.

O jeho popularite svedčia aj zemepisné názvy Vlkyňa, Vlčie diery, Vlčie hory, Vlčia skala, Vlkanová, Vlkolíncec alebo priezviská Vlk, Vlčko, Vlčan, Wolf, Farkaš.

V dávnej minulosti bol vlk rozšírený na celom území súčasného Slovenska. A to aj na nížinách západného a východného Slovenska. S postupnou kultiváciou krajiny, rozširovaním priemyslu ľudia postupne vytlačali vlka z jeho pôvodných sídlisk, takže v devätnástom storočí sa jeho počty znížili a podstatne sa zmenši aj areál jeho výskytu.

Začiatkom dvadsiateho storočia bolo na Slovensku len niekoľko jedincov vlka. Po druhej svetovej vojne začali stavy vlkov u nás opäť vzrastať a začal sa rozširovať aj areál jeho výskytu. Začiatkom sedemdesiatych rokov bolo u nás už okolo sto vlkov, ktoré sa pohybovali predovšetkým na severovýchodnom a strednom Slovensku.

Ročne sa začalo loviť okolo tridsať vlkov a za jeho zastrelenie sa dokonca začala vyplácať odmena 2000 korún, ktorá bola neskôr znížená na 500 korún. V roku 1975 bola zavedená čiastočná ochrana vlka a zrušená odmena za jeho odstrel. Výrazne sa tým znížila motivácia poľovníkov strieľať túto šelmu. Tieto právne úpravy v ochrane vlka prispeli k jeho postupnému rozširovaniu stavov aj územia, po ktorom sa pohyboval.

Počas konca dvadsiateho storočia začala naša spoločnosť prehodnocovať význam vlka nielen z hľadiska jeho environmentálne funkcie v našej krajine ale aj z morálno-etického hľadiska. Dochádza k zásadnej zmene vnímania vlka ako tvora, ktorý nielenže nie je človeku nebezpečný, neškodí mu, ale naopak. Je krásnou súčasťou našich lesov, lekár, ktorý likviduje chorú zver a pomáha chrániť mladé stromčeky pred okusom premnoženou zverou. Vlk sa stáva dokonca našim usmievavým maskotom majstrovstiev sveta v hokeji.